

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE / YHTIÖN TAI YRITYKSEN KEMIKAALI-ILMOITUS**1.1 Tuotetunniste**

Päiväys: 28.10.2016

Edellinen päiväys: 21.11.2012

Kauppanimi / aineen nimi	Fosforihappo 70-85%	Tunnuskoodi	FOHA
REACH	01-2119485924-24-0005	CAS	7664-38-2

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**Käyttötarkoitus sanallisesti**

pH s t aine tuoteformuloissa

Toimialakoodi

10 Elintarvikkeiden valmistus. 20. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Maahantuoja**

Osoite	Laspek oy Pennintie 118
Postinumero ja -toimipaikka	17130
Postilokero	
Postinumero ja -toimipaikka	Vesivehmaa
Puhelin	0505560202
Sähköpostiosoite	info@laspek.com
Y-tunnus (*)	2045290-1

1.4 Hätäpuhelinnumero

HYKS / Myrkytystietokeskus , Tukholmankatu 17, 00270 Helsinki, puh 09-4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**1272/2008 (CLP)
Met. Corr 1 H 290
Skin. Corr 1B H314**2.2 Merkinnät**

1272/2008 CLP

GHS05**Huomiosana Varoitus****GHS05****Vaaralausekkeet**

H290Voi sy vytt metalleja.

H314 Voimakkaasti ihoa sy vytt v ja silmi vaurioittavaa.

Turvausekkeet

P260: ~1 hengit p ly /savua/kaasua/sumua/h yry /suihketta.

P280: K yt suojak sineit /suoja vaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.
 P303+P361+P353: JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus v litt m sti. Huuhto/suihkuta iho vedell .
 P305+P351+P338: JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedell usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehd helposti. Jatka huuhtomista. P310: Ota v litt m sti yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/ l k riin.
 P406: Varastoi sy pym tt m ss s ili ss , jossa on kest v sis vuoraus.

2.3 Muut vaarat

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1 Aineet (**)

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus
Fosforihappo	CAS 7664-38-2	70-85 %

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitettyinä

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrett v raittiiseen ilmaan. Jos potilas ei hengit , h nelle annetaan tekohengityst . Otettava yhteys l k riin.

Iholle saatuna

Riisu saastuneet vaatteet ja keng t v litt m sti. Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedell . Potilas vied n v litt m sti sairaalaan. Otettava yhteys l k riin.

Silmäkosketus

Roiskeet huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedell v hint n 15 minuutin ajan sek otettava yhteys l k riin. **Nielynä**

El saa oksennuttaa. Tajuttomalle henkil lle ei saa koskaan antaa mit n suun kautta. Suu huuhdellaan vedell . Otettava yhteys l k riin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Polttava tunne, Ysk , vinkuminen, kurkunp ntulehdus, Hengenahdistus, kurkunp n kouristus, tulehdus ja deema. Aine tuhoaa voimakkaasti limakalvojen, yl hengitysteiden, silmien ja ihon kudoksia

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito potilaan tilan ja oireiden mukaan

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

K ytet n vesisumua, alkoholin kest v vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

L mp hajoamisessa voi synty myrkyllisi fosforioksiidi- ja/tai fosfiinih yryj .

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Mik li tarpeellista k ytett v paineilmalaitteita tulipalon sammutuksessa.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa
	Kytettävä hengityssuojainta. Vältettävä hengen/huurun/kaasun hengittämistä. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Evakuoitava henkilö turvallisiin alueisiin.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
	Estettävät vuodot ja liikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Estettävä tuotteen pääsy viemäristä.
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
	Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen ja hyljitettävä ongelmajätteeseen. Siirytettävä sopivissa ja suljetuissa säiliöissä hyljittämistä varten.
6.4	Viittaukset muihin kohtiin
	-Hyljintä varten katso kohta 13.
KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI	
7.1	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
	Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Vältettävä hengen tai sumun hengittämistä.
7.2	Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet
	Siirytettävä viileässä paikassa. Säiliö on pidettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa.
7.3	Erityinen loppukäyttö
	-
KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET	
8.1	Valvontaa koskevat muuttujat

Fosforihappo ; HTP-arvot

-

8 h / 1 mg/m³ , 15 min. / 2 mg/m³

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Kädet pestävä ennen taukoa ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen **Silmien tai kasvojen suojaus**

Tiiviisti asettuvat suojalasit. Kasvosuojain. Käytettävä silmien suojaukseen testattuja ja hyväksytyjä

standardien kuten NIOSH (US) tai EN 166 (EU) mukaisia tuotteita. **Ihonsuojaus**

Kemikaaleilta suojaava kokovartalopuku, Suojavälineiden tyyppi on valittava tietyllä tavalla paikalla olevan vaarallisen aineen pitoisuuden ja määrän mukaan.

Käsien suojaus

Käsiteltävien kytettävien suojakäsineiden. Käsin on tarkistettava ennen käyttöä. Hyljintä kontaminoituneet käsineet käytettävä jätteeseen. Pesä ja kuivauskäyttö.

Hengityksensuojaus

Tarvittaessa käytettävä kaasunaamaria

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET	
9.1	Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot
Olomuoto	Neste
Haju	Hajuton
Hajukynnys	-
pH	<1
Sulamis- tai jäätymispiste	
Kiehumispiste ja kiehumisalue	n. 158°C
Leimahduspiste	-
Haihtumisnopeus	-
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	-
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	-
Höyrynpaine	-

Höyryntiheys	-
Suhteellinen tiheys	1,5-1,8 g/cm ³ (20 C)
Liukoisuus (liukoisuudet)	Vesi, t ysin sekoittuva
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	
Itsesyttymislämpötila	-
Hajoamislämpötila	-
Viskositeetti	-
Räjähävyys	-
Hapettavuus	-

9.2 Muut tiedot**KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Reaktiivisuus**

Katso kohta 10.3.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili susitelluissa varastointi ja k sittelyolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**10.4 Vältettävät olosuhteet**

Voimakas kuumentaminen. Aine on hygroskooppinen

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Metallit (vapautuu vetykaasua), em kset, metallioksidit. Rauta ja rautayhdisteet, ter s, alumiini ja sen yhdisteet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

- Fosforioksidit

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

11.1.1 Välitön myrkyllisyys LD50 = 1530 mg/kg (suun kautta, rotta).

LD50 = 2740 mg/kg (ihon kautta, kani).

11.1.2 Aine sy vytt ihoa ja limakalvoja aiheuttaen palovammoja. Sy vytt voimakkaasti silmi aiheuttaen palovammoja ja mahdollisesti sidekalvontulehduksen. Aiheuttaa nieltyn voimakkaita palovammoja suuhun ja nieluun. Ruokatorven ja vatsalaukun puhkisy pymisvaara. Aerosolit voivat hengitettyyn aiheuttaa palovammoja ylempiin hengitysteihin

Muut tiedot

-

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys**

Myrkyllist vesieli ille: LC50 = 100 mg/l (96 h). Aine on sy vytt v my s laimennettuna. Aineen haitalliset vaikutukset perustuvat sen pH:ta alentavaan vaikutukseen.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

-

12.3 Biokertyvyys

Tietoja ei saatavilla.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tietoja ei saatavilla.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei saatavilla

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa p st laimentamattomana tai neutaloimattomana j tevesiin tai salaojiin. Fosforiyhdisteet voivat niiden pitoisuudesta riippuen edist vesist jen rehev itymist . WGK-luokka (Vesien vaarantaminen/suojelu) = 1 (Vesi heikosti vaarantava, Saksa).

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteiden h vittämisessä noudatettava paikallisten viranomaisten ohjeita ja määräyksiä.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

1805

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Fosforihappoliuos

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

8

14.4 Pakkausryhmä

III

14.5 Ympäristövaarat

Ei ole.

EMS-numerot: F-A, S-B

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

-Luokituskoodi C1. Vaaran tunnusnumero 80. Rajoitetut määrät I. Kuljetuskategoria 3.

Tunnelirajoituskoodi E.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Tiedote on REACH-asetuksen (EY) 1907/2006 mukainen. Aine on luokiteltu vaaralliseksi CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei erityisohjeita

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Luettelo vaara- ja turvalausekkeista / R lausekkeista

Vaaralausekkeet

H290 Voi syövyttää metalleja.

H314 Voimakkaasti ihoa syövyttää ja silmiä vaurioittavaa.

Turvalausekkeet

P260: ~I hengitä /savua/kaasua/sumua/höyryä /suihketta.

P280: Käytä

suojakäsineitä /suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvosuojainta.

P303+P361+P353: JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuhto/suihkuta ihoa vedellä.

P305+P351+P338: JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. P310: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/ lääkärin.

Kauppanimi: Fosforihappo 70-85%

Päiväys: 28.10.2016

Edellinen päiväys: 21.11.2012

P406:Varastoi sy pym tt m ss s ili ss , jossa on kest v sis
vuoraus.